

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ВИМІРЮВАНЬ ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ І ЗВ'ЯЗКУ»

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 21

для здобувачів освіти при роботі в слюсарній майстерні

Одеса
2025 р.

Інструкція з охорони праці № **21**
для здобувачів освіти при роботі в слюсарній майстерні

1. Загальні положення

1.1 Дана інструкція встановлює вимоги безпеки, яких потрібно дотримуватись здобувачам освіти під час практичних занять в слюсарній майстерні.

1.2 До практичного заняття допускаються здобувачі освіти, які пройшли інструктаж та перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності, знають мету заняття та план його проведення, пройшли медичний огляд і не мають протипоказань щодо стану здоров'я, а також засвоїли методи безпеки роботи з обладнанням та пристроями. Висновок про допущення до заняття робить майстер виробничого навчання.

1.3 Можливі небезпечні фактори при роботі в слюсарній майстерні:

- рухомі частини обладнання;
- електричний струм.

1.4 Треба виконувати тільки заплановану роботу, використовуючи устаткування тільки за прямим призначенням.

1.5 Виконуючі слюсарні роботи здобувачам освіти необхідно:

- дотримуватись технологічної дисципліни;
- дбайливо ставитися до устаткування, інструменту, пристроїв, матеріалів;
- утримувати робоче місце в чистоті.

1.6 Для запобігання травмування і виникнення травмонебезпечних ситуацій, слід дотримуватись таких вимог:

- працювати на справному устаткуванні, справним інструментом;
- у разі виникнення несправностей повідомити майстра виробничого навчання;
- не користуватись відкритим вогнем;
- дотримуватись вимог особистої гігієни.

1.7 За порушення даної інструкції відповідальність несе особа, яка безпосередньо виконує конкретну роботу.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1 Перед початком роботи здобувачу освіти необхідно:

- оглянути спецодяг, щоб з нього не було звисаючих кінцівок, волосся повинно бути сховано, взуття повинно бути на стійких підборах і не давало змоги попадання в нього стружки;

- перевірити слюсарний верстат, який повинен бути міцний і стійкий, відповідати зросту здобувача освіти. Слюсарні лещата повинні бути справні, міцно закріплені на верстаку, ходовий гвинт повинен обертатися м'яко, губки лещат повинні мати насічку;

- підготувати робоче місце та звільнити необхідну для роботи площу, прибрати всі сторонні предмети, забезпечити достатньо освітлення;

- розкласти у відповідному порядку необхідні для роботи інструменти, пристосування, матеріали та інше, перевірити справність інструменту, правильність його заточки та заправки;

- слюсарні молотки повинні мати поверхню злегка опуклою і надійно закріплені за допомогою металевого клина на дерев'яних ручках овального перетину з в'язкої породи дерева;

- зубило, крейцмейсель і кернер не повинні мати задирки на робочій (ріжучій) частині та грибоподібні задирки на ударній частині;

- гайкові ключі повинні відповідати розмірам різьбових кріпильних деталей (головок, болтів, гайок), не мати тріщин,

- не дозволяється користуватися додатковими важелями;

- інструменти з гострими хвостовиками (напилки, ножівки) повинні бути насаджені на рукоятки (без тріщин);

- ручний електроінструмент повинний мати справну ізоляцію та захисні пристосування.

2.2 Про всі виявлені недоліки необхідно сповістити майстра виробничого навчання.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1 Під час роботи необхідно:

- надійно закріплювати оброблювальну заготовку в лещатах так, щоб було зручно її обробляти, бути обережним при встановленні або зніманні заготовки, щоб вона не впала і не нанесла травму;

- при роботі напилком правою рукою щільно утримувати рукоятку, долоні і пальці лівої руки натискають на напилку зверху, без затискання;

- зубила, крейцмейсель, кернер утримувати рукою чотирма пальцями, великий палець тримати без напруження;

- бути уважним, не відволікатися сторонніми справами і розмовами, не відволікати інших.

3.2 При роботі на свердлильному верстаті потрібно:

- перевірити справність і надійність захисних огорожень;

- встановлювати інструменти і оброблювану заготовку після повної зупинки верстата;
- забороняється працювати в рукавицях;
- не торкатися до частин верстата та інструменту, що обертається до повної зупинки;
- видаляти стружку після повної зупинки верстата щіткою або гачком.

3.3 При роботі на точильно-шліфувальному верстаті необхідно:

- перед початком роботи ретельно вручну перевірити абразивний круг на відсутність тріщин і забоїн, забороняється вмикати верстат, якщо вони є;
- перевірити наявність та надійність захисних огорожень;
- зазор між абразивним кругом і підручним повинен бути мінімальний;
- працювати в захисних окулярах;
- оброблювати деталь можна лише тоді, коли верстат набере повні оберти;
- забороняється стояти в площі обертання абразивного круга.

3.4 При роботі з ручним електроінструментом необхідно:

- користуватися справним ріжучим інструментом;
- ріжучий інструмент правильно та надійно закріплювати;
- користуватися індивідуальними засобами захисту (окуляри та респіратори).

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1 Після закінчення роботи необхідно відключити верстат, електроінструменти та обладнання від електромережі.

4.2 Привести в порядок робоче місце і здати майстру виробничого навчання, а саме:

- зібрати інструменти, пристосування, деталі та заготовки і прибрати їх до визначених місць;
- прибрати з робочого місця стружку, абразивний та металевий пил щіткою або гачком (забороняється здувати їх або змахувати ганчір'ям);
- зібрати забруднені ганчірки, покласти їх у металеву шухляду і закрити кришкою.

4.3 Змастити за необхідністю частини верстата та обладнання, що труться.

4.4 Після дозволу майстра виробничого навчання здобувач освіти може залишити своє робоче місце.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1 При одержанні травми негайно повідомити майстра виробничого навчання, який повинен надати першу домедичну допомогу постраждалому, а при необхідності, викликати швидку медичну допомогу за телефоном «103».

5.2 У разі виникнення пожежі негайно повідомити майстра виробничого навчання та покинути приміщення під його керівництвом.

5.3 При ураженні електричним струмом здобувача освіти, свідок події негайно повідомляє про це майстра виробничого навчання, який у першу чергу повинен звільнити постраждалого від дії електричного струму, відключити електрообладнання від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягти постраждалого від струмопровідних частин за одяг або застосувати підручний ізоляційний матеріал. Негайно правильно надати першу домедичну допомогу.

5.4 При розливі легкозаймистих рідин негайно повідомити про це майстра виробничого навчання і за його вказівкою покинути приміщення.

5.5 У випадку, якщо розбилосся скло, не збирати уламки незахищеними руками, а використовувати для цього щітку та совок.

Розробив:

Завідувач навчально-виробничими
майстернями

Олександр ВОРОШИЛОВ

Узгоджено:

Заступник директора з НР

Світлана КУЛЬТА

Інженер з охорони праці

Людмила КОВАЛЕНКО

Юрисконсульт

Тетяна БАЛЕНА